

Vörös Lobogó

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XVII. évfolyam 5084. sz.

Szerda, 1961. július 12.

4 oldal, 20 bani

Bejelentés a szántóföldekről

Végetért a kenyérszűcs első szakasza

Az elmúlt hetekben mezőgazdasági egységeinkben kemény csata folyt a kenyérgabona szerveszűcsének nélküli betakarításáért. Aratógépek, arató-cséplő kombájnosok százai keletkeztek kora reggeltől késő estig a földeken, kaszások ezrei dolgoztak fáradhatatlanul. Mindenki előtt egyetlen cél lebegett: minél előbb learatni a gabonát. S elérkezett az a pillanat, amikor arról számolhatunk be, hogy rajonszerte mind az állami, mind pedig a kollektív gazdaságok földjein megszűnt a kaszák suhogása, az arató-kötőgépek, arató-cséplő kombájnosok vágószerszemeinek csattogása: befejeződött a buza aratása.

A bőséges termés lelkesítőleg hatott minden dolgozóra. A kézi kaszák vastag rendeket vágthattak: az arató-kötőgépek után sűrűn hulltak a kékék; az arató-kombájnosok gyorsan teltek a zsákok.

Most már a cséplésen a sor

Az aratás befejezése után nem pihenhetünk. Ott, ahol az arató-cséplő kombájnosok dolgoztak, az aratással egyidőben elvégzték a cséplést is. Azonban még igen nagy területen állnak kalangyában a buzakévék. Most tehát az a legfontosabb teendő, hogy a kévéket a szűrékre hordják és teljes lendülettel végezzék a cséplést. Eddig a buza és a rozs cséplését 32 százalékkal végezték el. Ez az eredmény a kombájnos munkájának tulajdonítható. A kollektív gazdaságok vezető tanácsainak határozott intézkedést kell foganatosítaniuk a szűrére való hordás és a cséplés meggyorsítása érdekében.

Rajoni viszonylatban a hordást igen kismértékben végezték el, a cséplőgépeknek csak

27 százaléka működik. Míg a kistratosi, Iratosi, mácsai, nagyperegi, szentmártoni, németzentpéteri kollektív gazdaságokban az összes cséplőgépek már napok óta teljes üzemeltetéssel dolgoznak, addig a világosi, nagyiklói, fenklai, pankotai, szemlakai kollektív gazdaságokban még meg sem kezdték ezt a fontos munkát. Dícséretet érdemelnek a kistratosiak, akik a 858 hektár kalászos gabonából már eddig 660 hektár termését hordták szűrére. Gyorsan halad a szűrére hordás az Iratosi, Orcizfalvi, szentmártoni és nagyvárjai kollektív gazdaságokban is. Ezzel szemben a fenklai, féregyázi, galsai, físzkúti, magyarádi kollektív gazdaságokban még mindig halogatók a hordás megkezdését.

Néhány szó az állami gazdaságokban elért eredményekről

Rajonunk állami gazdaságai-ban is befejeződött az aratás s ezzel egyidőben nagyrészt a cséplés is. A nagyiklói állami gazdaság dolgozói járnak az élen a magas terméshozamért folyó harcban. Ebben a gazdaságban a terbevert 2700 kiló hektáronkénti átlag helyett 3260 kiló buzatermést takarítottak be. Türeljesítették a tervelőirányzatukat az Orcizfalvi és a világosi állami gazdaságok dolgozói is, az előirányzatnál jóval nagyobb terméshozamot takarítottak be buzából. Rajonunk állami gazdaságai eddig több, mint 4900 tonna elsőosztályú jöminőségű buza vetőmagot biztosítottak.

Továbbra is lassú ütemben halad a nyári mélyszántás

A jövő évi terméshozam növelésének egyik igen fontos tényezője a nyári mélyszántás.

Gh. Gheorghiu-Dej elvtárs, az RMP KB legutóbbi plenáris ülésén rámutatott, hogy az 1962. évi állami terv tervezete a jövő évre előirányozza, hogy normális éghajlati viszonyok mellett összesen 12.550.000 tonna gabonát termeljünk, ebből 4.650.000 tonna búzát s 6.650.000 tonna kukoricát.

E feladatok teljesítése érdekében idejében meg kell teremteni a feltételeket arra, hogy teljes egészében alkalmazhassuk az agrotechnikai intézkedések egész komplexumát; az egész vetésterületen mélyszántást kell végezni, idejében kell vetni, biztosítva a legmegfelelőbb növényfajta- és illethető vidéknek, növényfajtának és természetfajta eljárásnak megnevezését, idejében el kell kezdeni a növényápolási munkákat és a betakarítást.

Tehát a nyári mélyszántás elvégzésével máris meg kell teremteni az előfeltételeket az 1962-es év terméshozamának növelésére. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy sem az állami gazdaságokban, sem pedig a kollektív gazdaságokban nem fordítanak kellő figyelmet erre a fontos teendőre. Az állami és kollektív gazdaságokban csekély területeken végeztek mélyszántást. Eredményesen dolgoztak ezen a téren a nagyiklói, nagyperegi, szemlakai, a sajtyéni Flacára és a székesúti kollektív gazdaságokban.

Nem szabad tovább halogatni a fontos teendő elvégzését. Haladéktalanul munkába kell állítani az összes erőerőket a nyári mélyszántásnál. Mind az állami gazdaságokban, mind a géppálmásokon sokkal nagyobb felelősséggel kell megkezdni a traktorok második váltását.

199.049 folyóméter szűttes terven felül

Az elmúlt esztendő második felében elért kiemelkedő termelési eredmények alapján a December 30. textilizemek munkaközössége elnyerte a textilipar élenjáró vállalatát megillető országos versenydíjat. A gyár dolgozói vállalták: úgy fogják dolgozni a hátralévő időben, hogy még hosszú ideig megtartsák a zászlót. A jó munka eredményével nem maradtak el. Ez év első hat hónapjában az összerakási tervet 101 százalékkal teljesítették meg. A félév alatt a szövők és a befejező részleg dolgozói 199.049 folyóméter szövöttanyagot gyártottak terven felül. Ebből a készanyag mennyiségéből 49.762 darab női ruhát, vagy 66.349 férfiinget lehet készíteni. A munkatermelékenység félév alatt 0,5 százalékkal növekedett a tervezetthez viszonyítva.

Az üzem munkáslái, mérnökei és technikusai nagy figyelmet fordítottak az itt készülő termékek minőségére, erősítették a munka minőségének ellenőrzését. Így az utóbbi hat hónap alatt az üzem az előirányzatnál 1,6 százalékkal több kitűnő minőségű készáru hagyta el.

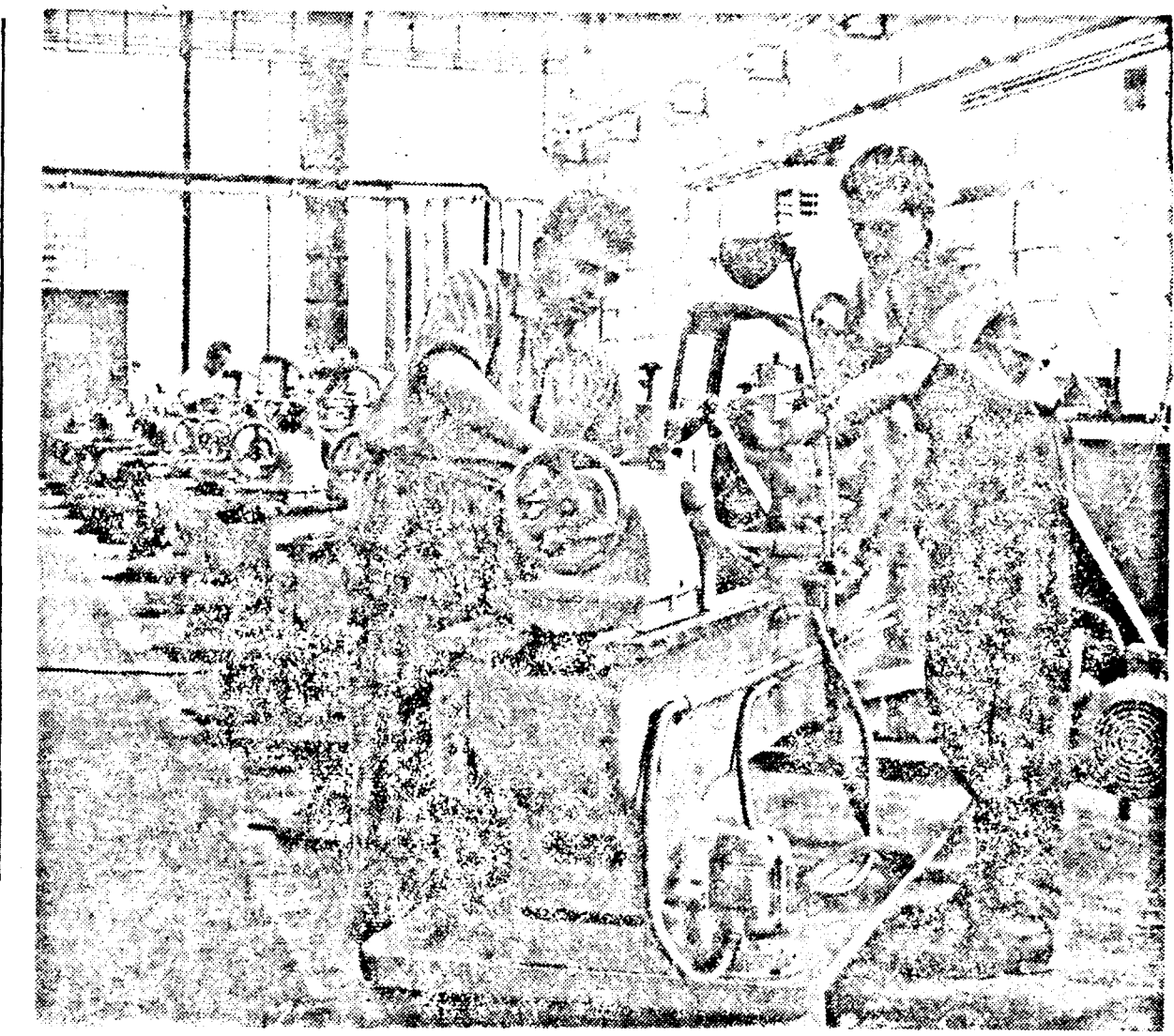
Ebben az időszakban a kiemelkedő termelési eredmények eléréséhez a gyár valamennyi dolgozója jó munkát látott el. Szorgalmukért külön dícséretet érdemelnek Popa Sofia, Axente Aspasia, Luca Florica fonónők, akik mind mennyiségileg, mind minőségileg becsülettel eleget tettek feladataiknak. Meg kell említenünk Soan Rozalia, Barnau Livia, Soica Eva szövőnőket is, akik 102-105 százalékos átlagos tervteljesítést és 100 százalékos minőségi mutatószámot értek el. A szövődében jó munkájukat kitűnt még Mateu Elena 114 százalékos, Leimbacher Katalin 111 százalékos és Nagy Viktoria 107 százalékos tervteljesítéssel. A befejező részlegben a legjobb között emlegetik Tészari József, Jergor Borbála és Papuc Iacob nevűt is, akik mindig helytállnak a munkában.

Miclea Ioan
levelező

Lapunk negyedik oldalán

★ N. Sz. Hruscsov legutóbbi beszédének hatalmas nemzetközi visszhangjából

★ Az ENSZ szociális és gazdasági tanácsának ülészaka

Az esztendőgyártókra felelősségteljes feladatok hárulnak. Komoly munkát, alapos szakmai ismeret igényel ez a nem éppen könnyű foglalkozás. De a szerszámgépgyártók becsülettel helytállnak a feladatok valóra váltásában. Az utolsó „simítás”, ellenőrzés és máris készen áll az esztendőgyártó szállításra. Mastan Teodor és Bakos Lajos, a Ranghej szerszámgépgyártó élenjáró lakosai eredményesen végzik ezt a munkát.

Ejféltől-hajnalig

Ahol a kötöttárúk készülnek

Már rég elzörgetett az utolsó villamos is. A néptelen parkban álmosan susognak a fák, üresen állnak az utcák. A lakások is lecsukták redőnyös ablakszemüket, s csupán a kis utmenti kútnak a víze csobog szüntelenül és fáradhatatlanul. Másiklőben minden mély, nyugodt álomba merült. Tul vagyunk az éjfélen, ilyenkor nemcsak a pirkadni kezd már kelet felől. A hajnali álmom pedig a legjobb, a legedesebb.

De alig haladunk tovább a központból az álomás felé csakhamar élénk tünik a Vörös Triko kötöttárugyár fényes, ki-világított ablakosra. Milyen éles az ellentét a nyugalmas, álomba merült városképpel és a mozgalmas, alkotó munkától sugárzó gyár között. Igen, itt éjszaka is fáradhatatlanul, szüntelenül készílik a különböző kerekű kötött holmikat.

Amint befordulunk a Vörös Triko bejárata felé vezető útra, távolabbról újabb ismerős hangokat kibontott erre a szél. A szomszédos Dimitrov vagongyár dolgozóinak üzenetét hozta az éles vas csörmpölése, a kalapácsok csattogása.

Milyen felemelő szép muzsikája városunknak ez az éjjeli-nappali szüntelenül felhangzó alkotó munkája. Ezzel válik teljessé még a késő éjszakai, álombárgató összekép is.

Az éjszakai együttjáró álomosság azonban mindjárt eltűnik, mert előtérbe kerül a munka.

Baummann Péter, az ujaradi géppálmások gépkezelője hozzájárulással gondozza traktorát. Ennek eredményeként jól működik a gép. Kora reggeltől késő estig megállás nélkül dolgozik a mikkelai kollektív gazdaságban. Szorgalmas munkájával kiérdemelte a kollektívisták tiszteletét és megbecsülését.

Képünkön: Baummann Péter munka közben szakmai oktatásban részesíti Peccan Gheorghe gépkezelő tanulóit.

nyitani a naptól lebarant arcomokat.

Bairól Konstanca lámpái, fényezői permektizik a sötét égboltozatot. A kikötő világítótornya vörös fényjelzéssel ad le. Jobbról Vasile Roaita magneziumfényel villannak a tengerre. Az uton fiatal pár karöltve sétál, velük szembe jön az örök virágcsokrot nyújtó néki. Ki tudja, milyen örömet érhet. A zöldre pázst öntözésével foglalkozó fiatal arról álmodik, hogy mérnök lesz. Itt mindenki álmodik. A szépség, a nyugodtság, a pihenés kellemes érzése a legkülönbözőbb álomterveket is képes formába szövegetni.

Pár hét annyi itt, mint egyetlen hosszú nap, kora reggeltől késő estig. Ezt állapított meg sajátalkozással magunkban.

Csillag szakadt le az égről és tűzcsóvát vetett a koromsötétbe. A fény lassan kialudt, de Eforia éjszakai élete, az idült szórakozása tovább tart. S bár idehallik a hangszórók zenéje, a megszokott lágy muzsika és ének s még gondolatunkat is rendezgetjük de lassan-lassan elbúcsúlnak...

Jó éjszaka! Cristea bácsi! A szociálizmus Eforia! A természet nem tudja elhárítani a nappaltól lebarant arcomokat.

Török István

Séta a kirakatok előtt

Szívet-lelket gyönyörködtető látványban van részünk, ha este nézzük végigsétálunk a Köztársaság utcáján. Ilyenkor városunk főtere fényárban úszik. Az üzletek, a kirakatok neonféltárai már messziről felhívják magukra a figyelmet, oda csalogatják a járókelőket. Jóleső érzéssel vetjük tudomásul, hogy az utóbbi időben, különösen az elmúlt két év alatt, számomra új üzlettel gazdagodott városunk. Bizonyításul elég megemlítenünk a Femina, a Doina, a Textile és a Romantia ipari termékeket árusító egységeket. S este nézzük mind több és több színes feliratot látunk.

Az új üzletek mellett azonban nem feledkeztek meg a régiokról sem. Többször tanultunk már olyan esetnek, hogy bezártak egy-egy üzletet csak azért, hogy néhány hét múlva teljesen átalakítsa, új kontúrba öltöztetve nyissák meg ismét a vásárlók előtt.

A nap bármelyik szakában — legyen reggel, dél vagy este — mindig akadnak járókelők, akik, ha csak perekre is, de megállnak a kirakatok előtt, hogy elgönyörködjenek bennük. Ilyenkor gyakran meg-

történik, hogy a nézelődésnek vásárlás a vége.

A kirakatok célja az, hogy bemutassák az üzlet termékeit, felhívják a figyelmet az újonnan érkezett árucikkekre. Eppen ezért a kirakatoknak vonzóknak, ötleteseknek kell lenniük.

Egyik délután végig sétáltunk a főúton. Arra voltunk kíváncsiak, hogyan dolgoznak kirakat-tervezőink. Sétánk alkalmával megbizonyosodtunk afelől, hogy a kirakatok — egy-két kivétellel — eleget tesznek „hivatásuknak”.

A Textile üzlet izléses berendezett kirakatai mágneseit vonzzák a járókelőket. Az egyikben csak selyem, nylon, ripisz-anyagokat helyeztek el. Olyan töltek a kirakat, mint egy színes, virágos rét. Mindenki megtalálja az izlését kielégítő, a neki illő anyagot.

Néhány lépéssel odább a nők kedvenc üzletének, a Femina-nak a kirakatai csalogatják a nézelődőket. Ebben az üzletben

(Folytatása a III. oldalon)

Eforiai jegyzetek III.

Búcsú a tengertől

fák lombjál közül tekint vissza még egyszer a kék vízre, mely mintha nyugovóra készülné mozdulatlanul pihen s visszaveri a nap bűcsúgarainak fényét.

A nyugati égbolton vörös a napkorong, körvonala alig látható, a sikság iszappora von átlátszó függönyt elé.

Az est egyik pillanatáról a másikra következik be. Amikor a vacsorától felállunk már neonfényben úszik Eforia. A tengerpartba beépített csárdák balkézelt házai a primás és halászelet kanalaknak a nyaraló vendégek; a Tenger Gyöngye étteremben egymás után háromszor visszatapsolják az énekesnőt és jégbeültetők dardák fogyszagának; a legnagyobb, neonfényekkel teletűzdelt vendéglőben pár ezer embert is percek alatt kiszolgálnak: itt a fatányéros a kedvence.

A tenger sötét és mozdulatlan. A szomszédosba lakójával, Cristea bácsival ülünk a nyitott tetőtű közös terasz nyug-

székeiben. Szembe vetünk a tenger, s domború hátán parányi hajólámpák fénye kandikál felénk. Olybá tünik, mint egy nagyobb csillag, mely tévedésből leszállt a víz tükörre s most ott folytatja végtelen útját.

— Hajó közeleg — mondja mintegy önmagának szomszédom. — Csak a fényvilág figyelmeztetőn a sötétben.

Ezután elhalgat. Csendben, egyetlen szó nélkül emésztjük a látottakat, hallottakat, pihenünk és mégis fürgén dolgozik az agy. Ilyenkor nemcsak az új élményeket színezi, hanem elkészíti az élet mérlegét is. Egész évben lyesmire állgha jut ideje az embernek, meg aztán a mindennapi munkában meg is feledkezni arról. De itt, ebben a változatos és mégis nyugodt légkörben erre is sor kerülhet.

Csapong a képzelet...

A kis város, Eforia utcáin, terein, szórakozó helyiségeiben a neonfény nem tudja elhárítani a nappaltól lebarant arcomokat.

SZÜNIDŐ

Pihennek a gyerekek, megemelt szünetüket töltik, annak megannyi meglepetését, örömeit élvezik. Az ország legkülönbözőbb vidékeiről az iskolákba mégis érkeznek egy-egy levél a pionirtáborokból. A nyaralók hegyek közül vagy a Fekete tenger partjairól küldenek egy-egy képeslapot az itthoniaknak.

Bár annyi szórakozást nyújt az szünidő, mégsem feledkeznek meg az iskoláról. Amikor visszatérnek a táborozásból, első dolguk felkeresni, hisz ott is érdekes tevékenység vár rájuk. A nyári szünidőre valamennyi iskola gazdag tervet készített. A gyerekek második, vagy harmadnaponként a klubtevékenység keretében a különféle látogatások alkalmával (üzem, múzeum, állami és kollektív gazdaság megtekintése) a szünidőt nemcsak kellemesen, hanem hasznosan töltik.

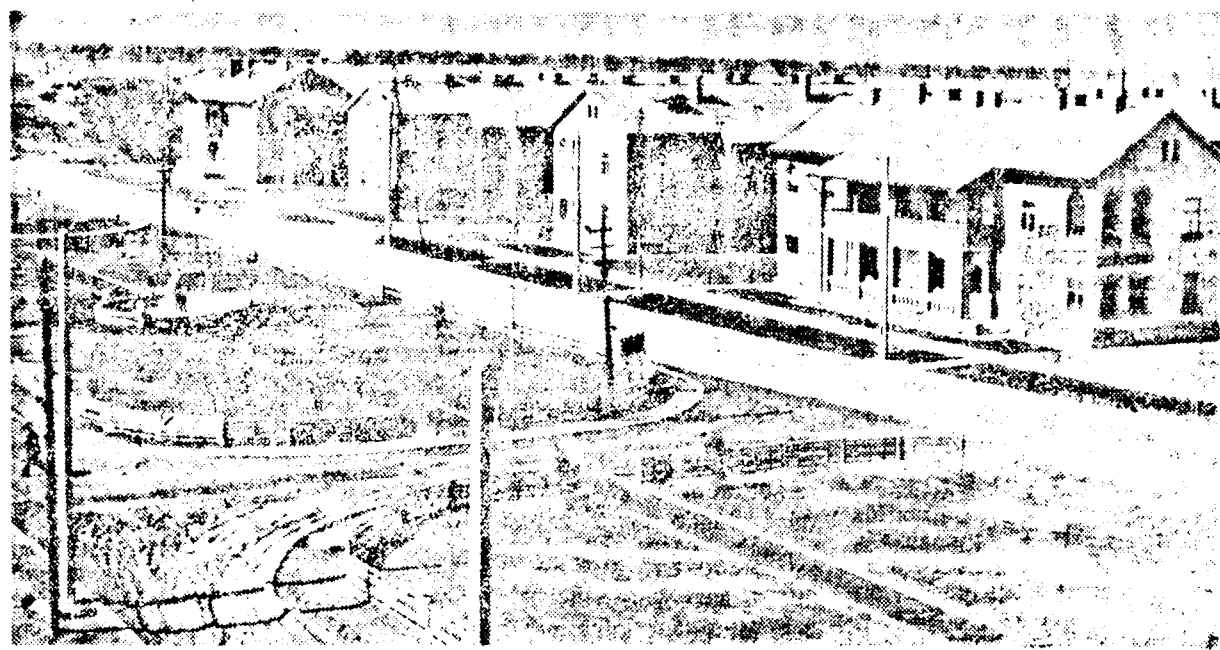
A napokban a pionírház sporttermében, tanító, tanár, az udvartáborok igazgatói gyűltek össze, hogy hasznos tevékenységről gondoskodjanak a szünidő hátralévő időszakára is. A megbeszélésen a legnagyobb hangsúlyt az egy-kétnapos kirándulásokra fektették. A gyermekeknek ezen-

ken a kirándulásokon alkalmuk nyílik megismereni városunkat, a közelben lévő kollektív gazdaságok dolgozóinak életét, munkáját, a történelmi nevezetességek helyeket. Gazdag szemléltető anyagot gyűjthetnek, gyarapíthatják iskolai szertárukat évszázados és növénygyűjteményét. Hogy nemcsak a nagy kirándulás sze- rezeit mara- dandó élményt, azt bizonyítja a 12-es számú iskola egy napos gyoroki kirándulása is.

A nyári szünidő kitűnő alkalmat nyújt a hazafias munkák elvégzésére is. A pionírok és iskolások az idén különösen képpen a kollektív gazdaságok felé fordultak. Bebizonyították, hogy nemcsak egyetlen szem gabonát sem kárba veszt. Több, mint 1500 kiló búzát, árpat gyűjtöttek. Ebben a 10-es, 11-es, 12-es és 13-as számú hetesztályos iskolák és a 7-es számú négyosztályos iskola járt az élen. A gáji iskolások (10-es számú) segítették a kollektív gazdaságok hagyományait, paradicsomot, borsot szedni.

A szünidő tehát nem haszontalan időtöltés, hanem szórakozással telik, hasznos tevékenységben bővelkedő időszak. cz. m.

Yegyet

UJ LAKÓEGYEDÉK ONESTIN

Korszerűsítési munkálatok a Dohánygyárban

Még néhány hónap s a Dohánygyárban újra felélnék a munkát megkezdődik az új gyártási idény, megérkeznek az első, friss dohánylevelekkel megrakott tehérgépkocsok. Azonban addig sem történnek a gyár munkái, technikai és mérnöki. Bár a válogató és csomagoló műhelyben még tart a gyártási idény — a megmaradt dohányleveleket válogatják és csomagolják — a szerelők már megkezdtek a hagyományos nyári nagyjavítási munkálatokat. Javítják a gépeket, a különböző berendezéseket, készülékeket. Bárki azt mondaná, hogy ebben nincs semmi különös. Azonban mégis van! A dolgozók a szokottnál nagyobb lelkesedéssel, szorgalommal végzik feladatukat. Tudatában vannak munkájuk fontosságának, arra törekednek, hogy csak jóminőségű munka kerüljön ki a kezük alól. Azért is kezdtek meg néhány héttel hamarabb — még a gyártási idény végleges befejezése előtt — a javítási munkálatokat, hogy legyen idejük pontosan és jól elvégezni azokat.

Valamennyien olvasták pártunk Központi Bizottságának Irányelvét, amelynek többek között előírja: „A termékek minőségének javítását szolgáló intézkedések keretében különös figyelmet kell fordítani a technológiai eljárások szüntelen tökéletesítésére, a legkorszerűbb gyártási módszerek elsajátítására; felül kell vizsgálni és állandóan javítani kell a szerkezeti és technológiai megoldásokat, hogy minden egyes terméket a minőségi követelmények és a magasfokú műszaki gazdasági jellegzetességek elérése alapján gyártsunk”.

A javítási munkálatok pontos, hibátlan elvégzése mellett, fő feladatuknak tekintik a technológiai folyamat meggyorsítását, gépesítését, amely maga után vonja a munkatermelékenység növekedését, a dolgozók fizikai erőfeszítésének csökkentését. Ezelőtt 10–11 évvel a dohánylevelek fermentálásához 5–6 hónapra volt szükség, amely igen nagy idővesztést jelentett. Gépesítet-

ték ezt a gyártási folyamatot s ma már 10–12 nap is elegendő a fermentáláshoz. Azonban még most is számos műveletet kézzel végeznek: a dohánylevelek válogatását, csomagolását, stb.

A gyár műszaki vezetősége arra törekszik, hogy ezeket is korszerűsítse, gépesítse. Eppen ezért a javítási munkálatokkal párhuzamosan tökéletesítik a technológiai folyamatot is. Mintegy két hét múlva befejezik az érlelő-terem hőszigetelését, melyet Fuciu Martián igazgató és Iosa Gheorghe mérnök elgondolása alapján dolgoztak ki. A hőszigetelés hozzájárul a dohánylevelek megromlásának elkerüléséhez.

Már megkezdtek a fermentáló helyiségek légmentesítésének munkálatait is. Ezáltal nagymennyiségű fűtőanyagot takarítanak meg, mivel megszűnik a hővesztés.

Emellett megkezdtek egy futószalag felszerelést, amely megoldja a dohánylevelek szállítását a fermentáló helyiségekben a válogató és csomagoló műhelybe. Eddig ezt kiskocsik segítségével végezték. A válogató műhelyben egy másik futószalag veszi át a dohánylevelek szállítását. A szalag két oldalán ülnék a válogatók, akik — miután minőségileg ellenőrizték a dohánylevél kötegeket és megállapították, hogy melyik minőségű csoportozat tartoznak — ráhelyezik a futószalag alsó részére szelvet minőségű szalagot megfelelőjére. Innen egy harmadik futószalag veszi át a már kiválogatott dohányleveleket és továbbítja egészen a préselőig. A munkások itt csak az lesz a feladat, hogy a ládába hulló kötegeket pontosan elrendezzék.

A futószalag terve — amely szintén Fuciu Martián és Iosa Gheorghe munkája — május 8. partunk 40. éves évfordulója tiszteletére készült el. Ezt az újítást a felsőbb szervek is elfogadták s így már május végén megkezdtek a szerelési munkálatokat. Valamennyien arra törekednek, hogy mire megkezdődik az új idény (szeptember 15.) a futószalagot üzembe helyezték.

A szerelési munkálatokban Szabó József esztendőszünni ünni. A Dohánygyár népszerű „Szabó bácsi”-ja nagy lelkesedéssel és pontossággal teljesíti a rábízott feladatokat. Szivügyének tekintik a gyár „sorsát”. Iosa Gheorghe mérnök elragadtatással beszélt az idős mesterről, aki munkájával jelentős mértékben hozzájárul a futószalag határidőre történő felszereléséhez.

Az új felszerelések üzembe helyezésével csökken a fájlagos anyagfogyasztás és a hulladék mennyisége, ugyanakkor évente, előzetes számítások szerint, mintegy 280.000 lej megtakarítást ér el a vállalat.

A Dohánygyár korszerűsítési munkálatainak első szakaszát tehát ebben az évben befejezik. A második szakaszban — amelyet jövőre kezdenek meg — korszerűsítik a többi kézzel végzett műveletet is.

Mindezek a munkálatok azt bizonyítják: a Dohánygyár dolgozói minden erejükkel és tudásukat latba vetik annak érdekében, hogy sikerrel teljesíthessék a rájuk háruló feladatokat. S ehhez további jó munkát kívánunk nekik.

M. K.

Ünnepi ülés a fővárosban a felsőfokú tanintézetek ezévi végzettjeinek tiszteletére

Az Oktatás- és Művelődési Minisztérium, az IMSZ bukaresti bizottsága és a Diákgyülelések Szövetségének bukaresti tanácsa hétfőn délelőtt a Köztársasági palota termében ünnepi ülést rendezett a fővárosi felsőfokú tanintézetek ezévi végzettjeinek tiszteletére.

A gyűlésen beszédet mondott Stefan Balan elvtárs, helyettes oktatás- és művelődési miniszter, Maria Stancu, a C. I. Parhon egyetem geológiai-földrajzi karának végzettje és Zeno Pircea, a Politechnikai Intézet mechanikai karának végzettje.

Az ünnepség Virgil Trofin elvtárs, az IMSZ KB első titkárának záróbeszédével fejeződött be.

Hasonló ünnepségeket tartottak szombaton és vasárnap az ország többi egyetemi központjában.

(Agerpres.)

Korszerűsítési munkálatok a Dohánygyárban

Dezsidin Csimidors, a Mongol NK bukaresti ideiglenes ügyvivője kedden délelőtt, a Mongol Népi Forradalom 40. évfordulója alkalmából a Victor teret meglátogatta a Szovjet Hősök emlékművét.

Jelen voltak a Külügyminisztérium és a Fegyveres Erők Minisztériumának képviselői.

Séta a kirakatok előtt

(Folytatás az első oldalról)

a fénemű legapróbb kellékeitől a télikabátig mindent lehet kapni. És ezt igen ötletesen szemléltetik a kirakatok is. Itt különösen feltűnik a kiállított árucikkek izlész színezészeálitása. Volt, amikor csak piros színű női holmikkal: cipő, kalap, pulóver, táskák stb. rendezték be a kirakatokat. Jelenleg az egyik színezészeálitása kék-fehér, míg a másiké sárga-piros.

A Cadouri, ez a szép kis üzlet sohasem üres. Mindig akadnak vásárlók; figyelmes

Helyszíni riport

A legkedveltebb hűsítőről

Türelmetlenül vártuk, mert bizony elég sokáig kérték magát az idény. S most itt van, megsem lekedünk érte. Egy szép napon, minden előzetes bejelentés nélkül betoppant s alaposan megizgatott bennünket. Már torkig vagyunk vele, de nem látjuk, pedig amint a régi mondás tartja: „akármilyen kedves vendég, három napig untig elég”. De ő erre úgy sem vet, hiszen olyan csökönyös, mint az a bizonyos sokat emlegetett négylábú. Szóval itt állunk nyakig a vízben, ha időnk engedi, isszuk a hűsítőitalokat — a málna és citromszörpöt, olykor egy-egy üveg, vagy kórsó sör — s kanalazzuk a finom jagylaltot. E bevezető után talán felesleges is megmondanunk, hogy róla... igen, eltalálták, róla: a kánikuláról van szó.

Ma azokhoz látogatunk el kedves olvasónk, akik segítséget nyújtanak számunkra, hogy könnyebben elviseljük a kánikulát. A vendég — a kánikula — jelenlétére. Úgy véljük, indokolt e napokban felkeresni azokat, akik legkedveltebb hűsítőket, a jagylaltot készítik. A Balcescu utca elején, szerény épületben húzódik meg munkahelyük, a műhely, amelyre talán rá sem akadnánk, ha a szűk befárat mellett nem helyezték volna el a táblát: Közéleti Trószet —

Cukrászati laboratórium. A jagylaltkészítésen ezekben a meleg nyári napokban két nagy és két kisebb gép készíti három műszakban, hajnalról hajnalig megállás nélkül az üdítő, zamatos hűsítő. Készést csak azok az órák jelentenek, amelyek a gépek javításával töltnek el.

Sajnos, erre igen gyakran sor kerül — mondja Kónya Sándor elvtárs, a laboratórium vezetője — mert a gépek meglehetősen régiak. Ennek ellenére sikerül helytállnunk...

Még be sem fejezte mondanivalóját, amikor megsörtent a laboratórium 16–01-es telefonkészüléke. Ki tudja hanyadszor reggel óta?

— Halló, laboratórium? — kérdezi a vonal túlsó végén egy dallamos nő hang, majd az igeni válasza megrendelés érkezik:

— Itt az Ifjúsági cukrászda. Csokoládé és vaníliajagylaltot kérünk. Ha lehet minél előbb! Így folyik ez naponta kora reggelről — késő estig, szüntelenül.

„Néhány méterrel odább barack, ábrá és rózsaszínű massza kavarog a jéggel beült centrifugális keverőgépekben. Fehérkőpényes cukrászsegédek fogják a még hig anyagba mártott másfél méteres fakannak nyelét a bizony hitába állnak a hűsítővel tett edények

mellett, alaposan megizzadnak, amíg egy-egy tartálynyi elkészül.

E késő délutáni órákban a jagylaltmassza-főző konyhán már szünetel a munka, de a délelőtti órákban kiadós meleg lehetett itt, bár a nap igen ritkán tűz ide. Még most is érezik a délelőtti hőség lehetete. Nem is csoda, hiszen a napnál sokkal jobban hevített a hatalmas kátnak, melyen tükröztetve üstökben főttek a különféle masszák. Ezek most ott sorakoznak, hűfőhőren, pirosan, csokoládé- és mogoróbarán, sárgán, meg rózsaszínen, jégbe hűtve a keverőgépek szomszédságában. Nem kevesebb mint nyolc-kilenc választékban készül itt a jagylalt, kinek-kinek ízlése szerint. Van, aki a vaníliát, s van aki a puncsot, a mogorót, a citromot, a különféle gyümölcsöket — földieperet, málnát, meggyet — kedveli. Akadnak olyanok is, akik a málnát mellett döntnek, de a legtöbbnek mégis csak a csokoládéért rajonganak. Jó is az, finom tejszínnel!

Hangulayozunk kell azonban, hogy a laboratórium jagylaltkészítő munkaközösségének nem szabad megelégednie az elért eredményekkel, tovább kell törekednie a választékok növelésére és az egyes keresztek választékokon belül az előállított mennyiség növelésére. Igaz, hogy a melegebb napokon nem kevesebb, mint nyolcszáz kiló jagylaltot, hoznak forgalomba városunkban, de olykor-olykor több is elegendő.

A laboratórium dolgozói megkérték bennünket, hogy írjuk meg azt is: minden jagylaltjéleség vajjal, illetve a legfinomabb étolajjal készül. A részlegen hirdő sem ismerik a margarint. A fentiekhez adagolják a tojást, a tejet, a cukrot, a tejszínt és a fűszerezéshez szükséges anyagokat. S hogy az olvasók azt is tudják, hogy kiknek készenyett fogyasztják, az alábbiakban említünk meg a részleg kitűző dolgozóit közül kettőt: espedig Zimmer Herman, valamint Pfaffenradt Károly elvtársakat. Gondolnánk arra, hogy az ízléses, kézzel készített hűsítő az ő személyes munkájukat is dicséri.

Kása János

A bukaresti botanikus kert

Öt világrész 578 hasonló intézményéhez fűzi tudományos kapcsolat

A bukaresti botanikus kert nemrég virág- és fanyagvakat, üveghezzi növényeket küldött a Szovjetunióba, a USA-ba, Ausztráliába, Ghanába, Hollandiába, Svájcba, Jugoszláviába. A bukaresti botanikus kert, amelyben a föld minden részéről több mint 10.000 növényfaj található, kapcsolatokat tart fenn, tudományos dokumentációt, növényeket és magvakat cserél az öt világrész 578 hasonló intézményével.

A hatodik földrész titkai

Amint arról már röviden beszámoltunk, D. Scserbakov akadémikus, az Antarktisz tanulmányozásával foglalkozó minisztériumi bizottság elnöke, hosszabb cikket közölt a Pravdában az Antarktiszon végzett kutatások eredményeiről. Az alábbiakban — a Scienciában megjelent fordítás alapján — kivonatolunk közülük Scserbakov akadémikus írását.

Az a hír, hogy a szovjet déli tudományos expedíciók számos tagját Lenin-renddel és más érdemrendekkel tüntették ki, ismét erre, a számos tekintetben még ma is titokzatos földrészre terelte a figyelmet.

Az az érdeklődés, amelyet a geográfusok és geofizikusok az Antarktisz iránt tanúsítanak, nem csupán annak a ténynek köszönhető, hogy területén még ma is „fehér foltok” találhatók, hanem sokkal inkább okoknak. Számos geofizikai jelenség megvilágítása bizonyos folyamatok ismeretével függ össze, amelyek a Föld különböző vidékeinek földrajzi helyzetétől függenek és a földrég forgásának következménye. A Föld forgása különböző erőtereket hoz létre, melyek közepén a sarkvidékeken van. Ezek következtetésneként fontos jelenségek játszódnak le az atmoszférában, a hidroszférában és a litoszférában.

A Nemzetközi Geofizikai Év programjának teljesítésére elindították a Déli Sarkra az első szovjet tudományos expedíciókat. A Szovjetunióval egy időben és vele együttműködve más 11 ország: Anglia, Argentína, Ausztrália, Belgium, Chile, Délafrikai Unió, Franciaország, Japán, Norvégia, Új-Zéland, USA tudósai is munkához láttak az Antarktiszon.

A kutatók bátorsága

A szovjet kutatók eddig öt telet töltöttek a Déli Sarkvidéken és hat tengeri expedíciót szerveztek az Antarktisz vizéin. Ebben a hatalmas munkában összesen több mint 2000 személy vett részt. Közülük 709-en teleltek át a Déli Sarkvidéken.

Az Antarktisz központi részén elhelyezett Voszok, Szovjetskaja és Komszomolszkaja szovjet kutatóállomások munkaközösségei közel 3500 méter tengerszint feletti magasságban, olyan alacsony hőmérsékleteknél dolgoztak, amilyenekkel eddig még ember nem találkozott. A sarki éjszaka idején ezen a vidéken minusz 80 fok alá süllyed a hőmérséklet. A Voszok állomáson az egész földön észlelt legalacsonyabb hőmérsékleteket jegyezték fel: minusz 87,4 és 88,3 fokot.

Ilyen hőmérsékleteknél a fűtő- és kenőanyagok, a fémek, a gumi és számos más anyag elvesztik megszokott tulajdonságait: a repülőgépek benzine nem gyullad meg, az olajok besűrűsödnek, az épületek anyagai, a gumi, a fémek ridegek, kevésbé ellenállnak a törésnek. Ezért az épületekben gyakran keletkeztek károk és a műszerek és felszerelések megszűntek működni.

A délsarki szárazföld belső részén, nagy magasságban elhelyezett állomásokon dolgozó kutatók a levegő oxigénhiánya, rendkívül szárazsága és a csökkent légnyomás miatt is szenvedtek. A sarki éjszaka idején ezek az állomások teljesen el voltak zárva a külvilágtól, mivel ilyen alacsony hőmérsékleten sem a földi, sem a légi szállító eszközöket nem lehet felhasználni.

Nehéz munkakörülmények uralkodtak az Antarktisz partvidékén létesített kutatóállomásokon is, melyek a szél- és hóviharak birodalmában feküdtek. A téli hónapokban a Mirnij obszervatóriumban a szél átlagos sebessége 17–18 méter volt másodpercenként, ami 60–65 kilométeres óránkénti sebességnek felel meg. A partmenti állomások felett azonban nem egyszerű dühöngött 50–70 méter másodpercenkénti sebességgel orkán, ami 200–250 kilométeres óránkénti szélessebességnek felel meg.

Az épületeket állandóan több méter magas hótakaró borította. A hatalmas szélnyomás következtében a lezuhant hó olyan tömör pánccá képezte, amelyben szemből a hólapát tehetetlen volt, úgyhogy csákánnyal és fésztyvasakkal kellett tömbökre hasítani a havat.

Nagy bátorságról tettek tanúbizonyságot a sarkkutatók és a tengerészek a hajók kirakodásánál, a partot körülvevő jégtereken vagy az állandó lavínáknak kitért parti sávon.

1958 május elején, a sarki éjszakákban a nemrég az első létesített Szovjetskaja állomáson maradt kutatók május elején ünnepséget rendeztek az Antarktisz középpontjában. Teljes sarki éjszaka borult a tájra. A hőmérséklet 74 fokkal süllyedt fagypont alá, de az emberek félelem nélkül néztek szembe a téllal, az ismeretlen éghajlati viszonyok között, teljesen elzárva a világtól. A tenger partján lévő legközelebbi állomástól, a Mirnijtől 1400 kilométer választotta el őket. A bátorság, az önbizalom és az önfelelőadás azonban egyetlen pillanatra sem hagyta el a kutatókat, akik sikeresen dacoltak a sarki éjszakkal.

A szovjet sarkkutatók jelentős mértékben járultak hozzá az Antarktisz megismeréséhez, mind a láncolatpáls járművekkel és szánokkal a szárazföld belső részén végzett expedíciók, mind pedig tudományos repülőutjaik révén. A szovjet láncolatpáls expedíciók több mint 14.000 kilométernyi utat tettek meg az Antarktiszon. 1958-ban a Mirnij állomástól kilindulva elérték a viszonylagos megközelíthetenségek sarkát (pólust), a földrész geometriai központját és 1959-ben a földrajzi Déli Sarkot. A tudományos kutatóknak szentelt számos repülés közül külön kell emelnünk az Antarktisz Indiai-óceáni partjától a Csendes-óceánig végzett leszállás nélküli repülőutat, mely a földrajzi Déli Sark fölött vezetett el, valamint a relatív megközelíthetenségek sarkához vezet leszállás nélküli repüléseket.

Az Antarktisz jégpáncélja

Az Antarktisz legfőbb jellegzetessége a földjét borító hatalmas jégpáncél. Ez számos problémát vet fel és ma is fontos titkokat rejt magában. Néhány évvel ezelőtt még teljesen ismeretlenek voltak a jégpáncél sajátosságai. E példátlan méretű jégmező meghaladja Európát vagy Ausztráliát területét. Ugyanígy ismeretlenek voltak a jégpáncél mozgásával és hőmérséklet-változásaival kapcsolatos adatok is. A kutatások 5 esztendőjének eredményeként számos probléma tisztázódott. Az Antarktisz partjaitól kezdve egészen a földrajzi sarkig és a viszonylagos megközelíthetenségek pólusáig százzal végeztek — szeizmikus és gravimetrius mérésekkel a jégpáncél vastagságának megállapítására. Kiűnt, hogy a jégpáncél átlagos vastagsága mintegy 2500 méter, a benne foglalt jég mennyisége pedig mintegy 30 millió köbkilométer. A jégpáncél legnagyobb vastagsága meghaladja a 4 kilométert. Régebben ezt a vastagságot tartották a jégpáncél mozgásának elméleti határának, amely felett a jég saját súlyánál fogva olvadni kezd. A felismerés jégpáncélban rendkívül alacsony a hőmérséklet, egyes helyeken kevesebb mint minusz 56 fok.

Sikerült nagy vonalakban megismerni az Antarktisz szárazföldjének a jégpáncél alatti felszínét is. A szárazföldi belső részén a jég alatt több mint 1000 kilométer kiterjedésű hegylépcső terül el, melynek tengerszint feletti magassága meghaladja a 3 kilométert. A földrajzi Déli Sark körül még nagyobb, 2000 kilométernyi, a tenger szintjével körülbelül egyenlő magasságban lévő síkság terül el a jég alatt. Ilyen módon kirajzolódik a több mint egy millió évvel ezelőtti jégpáncél alatti régi földrész.

A Déli Sarkvidéket borító hatalmas jégpáncél létezését lehetővé tette az elméleti geológusok egyik fontos kérdésének tanulmányozását, éspe-dig a földkéreg elasztikus-képlékeny tulajdonságainak vizsgálatát. A gravitációs erő anomáliáinak tanulmányozásából kiűnt, hogy az Antarktiszon ezek a nullához közel állnak, annak ellenére, hogy a szárazföldet borító jégpáncél óriás terhelést jelent. Ez arra enged következtetni, hogy ezen a földrészén a földkéreg meghajlik és jelenleg izosztatikus egyensúlyi állapotban található.

A szovjet geológusok a Maud királyi Földjén elterülő több mint 700 kilométernyi hegylépcsőt is tanulmányozták. Kutatásaik arról tanúsodnak, hogy ezen a vidéken rendkívül sokféle és rendkívül gazdag ásványfélék találhatók, melyek kiaknázása még a Déli Sarkvidék nehéz körülményei között is érdemes lenne.

A szovjet geofizikusok az Antarktisz keleti részén végzett szeizmikus kutatómunka alapján megállapították számos egymással kapcsolatban lévő jelenségkomplexum lefolyását alapelveit. Ezek az egymással kapcsolatban álló jelenségek a Föld mágneses mezejének változásai, a földáramok, a délsarki fény, az ionoszféra és a kozmikus sugárzás. A geomágnetikus jelenségek és a sarki fény tanulmányozása alapján megállapították a maximális mágneses-ionoszférikus viharok megjelenésének fő és belső zónáját, valamint a sarki fény megjelenésének periodicitását, aminek különböző jelentősége van a nagy távolságra való rádiókapcsolatok utvonalaiban megállapításában.

A kozmikus sugarak változásának tanulmányozásával jelentős adatok birtokába jutottak a kis energiájú térségben ható kozmikus sugarak természetéről.

szerű kapcsolatban. Ez lehetővé tette a kozmikus sugarak úgynevezett „szoláris komponensének” tanulmányozását és a Napban, valamint a Földön lejátszó különböző jelenségek közötti kapcsolatok jobb megértését eredményezte.

„Klima-gyár”

Ismeretes, hogy Földünk klímája nem változatlan, hanem az évezredek során jelentős ingadozásokon ment át. Egy meleg korszak után, amikor az Északi és Déli Sark vidékén szubtrópusi növények éltek, hideg időszak következett, mely alatt a szárazföldnek tetemes részét több kilométer vastagságú jégpáncél borította be. A legutóbbi évmillió során több jégkorszak következett egymást Földünkön. Ezeket meleg interglaciális korszakok választották el egymástól. Európában és Észak-Amerikában a legutolsó jégkorszak „mindössze” 11 ezer esztendővel ezelőtt elvadtak fel. Milyenek voltak a ténylegesen a jövő korszakok? Milyen irányban változik majd meg az éghajlat: újabb jégkorszak, vagy újabb felmelegedés felé közelítünk? Erre a kérdésre csupán az Antarktisz jégpáncéljának kialakulását szabályozó törvények tanulmányozása nyomán adhatunk majd választ.

Az utóbbi két esztendő során végzett nagyszámú megfigyelés lehetővé tette, hogy elkészítsük az Antarktisz „anyagkéincsével” kapcsolatos első számításokat, vagyis, hogy kiszámítsuk, milyen mennyiségű jéget veszít a kontinens a jéghegyek leszáradása által és mennyivel nő a jégmennyiség a légköri csapadékok következtében. A szárazföld felszínén évenként átlagosan 130 milliméter csapadék

(Folytatás a 4. oldalon)

N. Sz. Hruscsov legutóbbi beszédének hatalmas nemzetközi visszhangjából

LONDON

A londoni általános érdeklődés középpontjában továbbra is a nemzetközi helyzet mielőbbi rendezését célzó szovjet javaslatok állnak, amelyeket N. Sz. Hruscsov a katonai akadémiák végzettjeinek tiszteletére adott fogadáson elmondott beszédében terjesztett elő.

Noha a burzsoá propaganda elismeri a német kérdés és a nyugat-berlini kérdés rendezésére vonatkozó szovjet javaslatok megdöntő jellegű logikáját, egyes lapok igyekeznek eltorzítani a javaslatok lényegét.

A Times e beszédet kommentálva, megkerüli a beszéd legfőbb érveit és téziseit s előtérbe igyekszik helyezni azt a hírt, hogy a Szovjetunió ideiglenesen felfüggesztette a fegyveres erő csökkentését s növeli a honvédelmi előirányzatokat. A lap ugyanakkor beismert, hogy a Szovjetunió akciói szükségessé teszik a biztonságának megőrzését és válaszként a nyugati hatalmak katonai előkészületeire határozta el ezeket az intézkedéseket.

Ezzel egyidejűleg, több lap kommentárjában felvetődik a gondolat, hogy a nyugati hatalmaknak kárdszerűtlen helyzetet kellene fogadniuk a német kérdés és a nyugat-berlini kérdés megoldására szolgáló tárgyalásokat. „A mozgósítás elrendelése az Egyesült Államokban, vagy azok a szózatgyárfakadók, amelyek szerint miután a Szovjetunió különbékét köt Kelet-Németországgal, hadseregét kiűzné, hogy erősítsék a törvényszerűt Berlin felé — mindezek csak elmérgesíthetik a helyzetet”. — írja a Guardian. A lap felszólítja a nyugati hatalmakot, hogy tegyenek le „provokációs terveikről” és tanúsítsanak rugalmasságot.

„Bőlcse és állhatatosan kell folytatnunk a tárgyalásokat”. — írja a Yorkshire Post. A Scotsman című lap főleg arra a tényre hívja fel a figyelmet, hogy a Szovjetunió kész a legmeggyőzőbb biztosítékokat adni Nyugat-Berlin szabadságát illetően. Felszólítja az Egyesült Államokat, „használaton fel minden elfogadható lehetőséget a békés rendezés céljából”. A Times diplomáciai megfigyelője szintén sejti, hogy London álláspontja a szovjet javaslatokkal szemben „mindenesetre különbözik Adenauer álláspontjától”. „Londonban azt a véleményt hangzottak el — írja a megfigyelő, hogy a Nyugatnak nem szabad provokációs módon reagálnia”.

WASHINGTON

N. Sz. Hruscsov a katonai akadémiák végzettjei tiszteletére rendezett fogadáson elhangzott beszédével kapcsolatos egyes amerikai sajtókommentárokból kitűnik, hogy az USA kormánykörében nem hajlandó komolyan megvizsgálni a legfontosabb nemzetközi kérdésekben előterjesztett építő jellegű szovjet javaslatokat.

A Washington Post and Times Herald július 10-i számában megjelöl: „Az amerikai diplomata első tennivalója az volt, hogy megszabadulni próbált N. Sz. Hruscsovval a berlini kérdéssel kapcsolatos békekonferencia összehívására vonatkozó javaslatától”.

A hatodik földrész titkai

(Folytatás a harmadik oldalról)

hull le, ami 14,1 millió négyzetkilométer területen 1830 köbkilométer viznek felel meg. A jéghegység leválásával viszont mindössze 730 köbkilométer jég távozik el az Antarktiszról. Ilyen módon tehát az Antarktisz jégpáncélja most is minden évben átlag 1100 köbkilométerrel gyarapszik.

Az S. N. Scoglov geofizikus által vezetett negyedik kontinentális geodéziai expedíció különösen felszerelt láncolvasó járművel 870 kilométer mélységben hatolt be a szárazföld mélyébe és két méternyi pontossággal megállapította a jégburkolat felületének profilját. Ezek a rendkívül nehéz munkálatok — kisebb megszakításokkal — körülbelül 6 és fél hónapot át tartottak és az egész világ tudósainak bámulatát vívták ki.

A különböző országok tudósainak együttműködése

A szovjet expedíciók tervek szerint a többi ország szakembereivel való baráti, tudományos együttműködés legközelebb bontakozott ki. A szovjet sarkkutatók ismételtan sejtették a más országokból származó kutatóknak, kétszer nyújtottak segítséget a japán expedíció egy-egy jéghegyek közé szorult hajójának

A szovjet nép mély rokonszenvet és tiszteletet tanúsít az afrikai fiatal független államok iránt

Dr. Kwame Nkrumah, a Ghanai Köztársaság elnöke július 11-én látogatást tett a Kremlben Nyikita Hruscsovval, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnökével és megbeszélést folytatott vele.

A szovjet nép mély rokonszenvet és tiszteletet tanúsít a Ghanai Köztársaság népe és más afrikai fiatal független államok iránt — jelentette ki július 11-én a Kremlben Nyikita Hruscsov a Kwame Nkrumah ghanai elnök tiszteletére adott ebédén.

A kolonializmus felszámolásának kérdésére utalva, N. Sz. Hruscsov többek között kijelentette, hogy a kolonialisták Kongóval szemben folytatott politikája megfelel a gyarmati hatalmak érdekeinek, az ENSZ végrehajtó szerveiben ma uralkodó monopóliók érdekeinek.

Az imperialista hatalmak — mondotta N. Sz. Hruscsov — továbbra is fenn akarják tartani uralmukat az ENSZ-ben. Ezzel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy az ENSZ-ben jelenleg uralkodó helyzet fenntartása olyan utra tereli ezt a nemzetközi szervezetet, amely széthulláshoz és pusztuláshoz vezet.

A szovjet kormány vezetője ismételtan hangsúlyozta, hogy elsősorban három személyből álló ENSZ végrehajtó szerv megalakítására van szükség, amely a világon fennálló három főbb államosoportot képviselne.

„Számítalanszor megmondtuk ezt, és addig fogjuk ismételni, amíg behatol mindazok tudatába, akiktől a kérdés igazságos megoldása függ” — mondotta N. Sz. Hruscsov.

A szovjet kormány vezetője újabb sikereket kívánt Ghana elnökének a népek gyarmati iga alóli felszabadításáért folytatott harcához. Hangsúlyozta, hogy Ghana, Guinea, Mali és más független afrikai államok harci tapasztalata óriási gyakorlati jelentőségű a népek, valamint a függetlenségüket nemrégén kivívott többi nép számára.

Az ENSZ szociális és gazdasági tanácsának ülészakán résztvevő szovjet küldöttség emlékirata

GENF. (Agerpres). TASZSZ:

Genfi hír szerint az ENSZ gazdasági és szociális tanácsának 32. ülészakán résztvevő szovjet küldöttség emlékiratot intézett a tanács valamennyi tagállamának képviselőihez. Az emlékirat intézkedéseket javasol a célja, hogy megkönnyítse a gyarmati rendszer gazdasági következményeinek mielőbbi felszámolását és olyan körülmények megteremtését, amelyek előmozdítják a gyengén fejlett országok nemzetgazdaságának gyors fejlődését.

„Amíg egy ország gazdasági szempontból gyengén fejlett, amíg gazdasági rendszerén erőzik a gyarmati múlt öröksége, addig a gazdasági fejlődés és politikai függetlenség átalakításának veszélye fenyegeti. A gyarmati rendszer mindaddig nem tekinthető véglegesen felszámoltának, amíg teljesen ki nem irtottuk mély és szerteágazó gazdasági gyökereit” — hangzik az emlékirat.

A szovjet küldöttség hosszú

lejárta nemzetközi program kidolgozását javasolja az ENSZ keretében. E program a következő legfontosabb ötöt tünteti magában: biztosítani olyan útmutatót a gyengén fejlett országok gazdasági fejlődésének, amely lehetővé tenné, hogy rövid távú időszaki alatt áthidalják a saját gazdaságuk és az ipari szempontból fejlett világ országainak gazdaságai között fennálló mélyreható különbséget.

Az emlékirat hangsúlyozza, hogy a gyengén fejlett országok gazdasági fejlesztésének megkönnyítése terén jelenleg nem folyik elegendő tevékenység. E nemzetközi szervezet tagjainak — hangzik az emlékirat — vizsgálják a gyarmati rendszer gazdasági következményeit, hogy saját önző céljaikra használják fel az ENSZ zászlaját. Az ENSZ jelenlegi egyszemélyi vezetése ösztönzi ezeket a próbálkozásokat.

A szovjet küldöttség véleménye

szintén időszerű lenne a közeljövőben összehívni egy nemzetközi értekezletet, hogy ne csak a gyarmati rendszer gazdasági következményeit kiűrtsék a világ, hanem olyan körülmények megteremtését is, amelyek középtávon a jelenlegi nemzetségi életben mindegyik meg lehetne szüntetni a nyomort, az éhínséget, a betegségeket és az irástudatlanságot.

A szovjet küldöttség ezenkívül július 10-én határozati javaslatot nyújtott be, amely intézkedéseket irányoz elő a munkanélküliség felszámolására és a munkaerők kihasználási fokának növelésére az ENSZ tagállamaiban. A határozati javaslat felszólítja az ENSZ-tagállamok kormányait, hogy lehetővé tegyék a munkaerők foglalkoztatásának gazdasági és szociális jellegű intézkedéseket a munkanélküliség gyors és lényeges csökkentésére s a munkanélküliség helyzetének megkönnyítésére.

A szovjet dokumentum javasolja továbbá, hogy bővítsék ki a nemzetközi gazdasági kapcsolatok, szüntessék meg a kereskedelemben alkalmazott különbözőzítéseket, fellesszék a békés célokat szolgáló iparágakat és az építkezést, hajtsanak végre közérdekű munkálatokat a vonatkozó széleskörű programot és nyújtsanak hatékony segítséget a munkanélküliség teljes időtartamára.

A határozati javaslat szerint az ENSZ titkárságának a Nemzetközi Munkaszervezetet és más szakintézményekkel karöltve jelentést kell kidolgoznia a munkanélküliségről és a munkaerők felhasználásáról, valamint azokról az intézkedésekről, amelyeket az ENSZ-tagállamok kormányai foganatosítani szándékoznak a munkanélküliség csökkentésére.

A mongol nép nagy ünnepén

ULAN BATOR. (Agerpres). — TASZSZ:

Az Ulan Bator-i rádió július 10-én délelőtt közvetítette Zs. Cedenbalt, az MFNP KB első titkárának, a Mongol NK minisztertanácsa elnökének beszédét.

Zs. Cedenbal köszöntötte a mongol népet a népi forradalom 40. évfordulója alkalmából. Országunk dolgozó — mondotta — a szocialista építészterületen elért nagy munkasikerrel köszöntik ezt az emlékeztető eseményt. Nagy ünnepi körülmények között emlékeznek meg az egész világ haladó erői, s a hatalmas szocialista tábor testvérnépei, amelyek élszabványban legújabbak barátunk, a Szovjetunió halad.

Alkotó erőinek teljében, hazánk a 40 évi harc és győzelem után új fejlődési szakaszba lép — a szocializmus építésének befejező szakaszába.

A mongol népi forradalom 40. évfordulója alkalmából az Ulan Bator-i Szuhe-Bator téren július 11-én katonai parádé és nagy felvonulás zajlott le. A Szuhe-Bator Csobalszan mauzóleum emelvényén megjelentek a párt és kormány vezetői s a külföldi küldöttségek vezetői.

Szuhe-Bator, a Mongol Forradalmi Néppárt egyik megalapítója, a nagy Ulan Bator, a Mongol Népköztársaság fővárosa, a főterén.

Szovjetország jelenlik

J. A. Gagarin Londonba érkezett

LONDON. (Agerpres). — TASZSZ:

J. A. Gagarin, a világ első űrhajója, július 11-én Londonba érkezett, ahol meg fogja látogatni a szovjet ipari kiállítást. Az angol űrhajózás történetéből az alkalomból átnyújtja Gagarinnak az első űrrepülés tiszteletére első aranyérmét.

Ezer meg ezer londoni fogadta a szovjet népi hőst.

II. Erzsébet királynő és az angol kormány nevében Francis Turnbull, a tudomány kérdésével foglalkozó miniszter, a szovjet képviselőt üdvöztette J. A. Gagarin örmagyot. „Az angol népet — mondotta, Gagarinhoz intézte szavait — lelkesedéssel tölti el az Ön férfias bátorsága, amelynek bizonyosságát adta, amikor megtegye az első kozmikus repülést.

Az angol légierők részéről Ronald Leese légimarsall fogadta Gagarin örmagyot.

Melegen üdvöztették a világ első űrhajóját: A. A. Szoldatov, a Szovjetunió londoni nagykövete, a jelenleg Londonban tartózkodó Sz. Patolicev, a Szovjetunió külkereskedelmi minisztere és más személyiségek.

Válaszában J. Gagarin köszönetet mondott a szíves fogadtatásért azoknak a személyiségeknek, akik meghívták Angliába, valamint az összes jelenlévőknek és meleg üdvözlést küldte az angol népek, boldogságot és jólelet kívánva. Gagarin kifejezte reményét, hogy látogatása elősegíti a Nagy-Britannia és a Szovjetunió közötti egyetértés megteremtését, a szovjet és az angol nép baráti kapcsolatainak kialakítását. J. Gagarin kijelentette, hogy az ember első űrrepülése büszkeséggel tölti el a szovjet embereket, akik ezt nemcsak a szovjet nép, hanem az egész emberiség teljesítményének tekintik, amely a népek haladásának, boldogságának és jólétének nevében, a világbéke nevében valósult meg.

Ezután J. Gagarin, A. A. Szoldatovval és az Industrial and Trade Fairs Limited társaság egyik igazgatójával együtt helyet foglalt egy ezüst színű nyitott Rolls-Royce gépkocsiban és motorkerékpáron diszkózt, a londoni tömeg eljelenéséig kísérte elindult az angol főváros utcáin a szovjet nagykövetség felé.

Az Industrial and Trade Fairs Limited társaság igazgató-

sága a kiállítás épületében ebédet adott J. A. Gagarin tiszteletére.

Az Earls Court épület előtt, amelyben a londoni szovjet ipari kiállítás rendezték, nagy tömeg gyűlt össze, amely lelkes „Bravó Gagarin!” kiáltásokkal fogadta az űrhajóst.

Ugyanakkor óriási virágsokrot nyújtottak át Gagarin örmagyoknak.

Az ebédnél többek között részt vett J. Amery, a leírások minisztere, Pike, első légi marsall, az angol légihaderők vezérkari főnöke és más személyiségek.

Szovjet részről az ebédnél megjelent Sz. Patolicev, a Szovjetunió külkereskedelmi minisztere, A. A. Szoldatov, a Szovjetunió londoni nagykövete, Goryjev, a londoni szovjet ipari kiállítás igazgatója és mások.

Ugyancsak július 11-én Londonban sajtóértekezletet tartott a csaknem 2000 sajtótudósító, fotóriporter, filmoperátor jelenlétében. A sajtóértekezleten felszólalt J. Gagarin.

Üdvözlését tolmácsolta az angol népek, majd választ adott az újságírók kérdéseire. A sajtóértekezletet a televíziós hálózat közvetítette.

Az Antarktisz csakis békés célokra kell felhasználni

CANBERRA. (Agerpres).

Az ausztráliai parlament épületében megnyitott az Antarktiszra vonatkozó szerződésben résztvevő országok első értekezlete. Az értekezleten 12 ország, köztük Ausztrália, a Szovjetunió, az USA, Anglia, Franciaország, Brazília stb. vesznek részt.

A két hétig tartó értekezlet, amelyen megvitatják az Antarktiszon kutatásokat végző országok tudományos együttműködésének kérdését — Menzies, Ausztrália miniszterelnöke és külügyminisztere nyitotta meg.

Menzies rövid beszédében üdvözlötte az értekezlet résztvevőit és hangsúlyozta annak nagy nemzetközi jelentőségét. Az Antarktiszon számos ország által végzett kutatások — mondotta — Menzies — nagy jelentőségűek a tudomány szempontjából. Rendkívül fontos, hogy a világnak ezt a részét ne használják katonai célokra. Az antarktiszi tudományos expedíciók tevékenysége — mondotta a továbbiakban Menzies — ragyogó példája a kutatásokat végző hajtó országok tudományos együttműködésének és tájékozatlanságának.

Az első ülésen felszólaltak Argentína, Belgium, a Szovjetunió, Ausztrália, Anglia, az Egyesült Államok és más országok képviselői. Valamennyi küldött kiemelte az Antarktiszon tudományos kutatásokat végző országok együttműködésének szükségességét.

I. F. Kurdjukov szovjet küldött kijelentette, hogy az Antarktiszra vonatkozó szerződés megfelelő alapot nyújt az alábbi országok együttműködésére.

A nemzetközi együttműködésre, az ezirányú tudományos kutatások szabadságára és az Antarktisz területének kizárólag békés célokra történő felhasználására vonatkozó elveket — amelyek a Nemzetközi Geofizikai Év során már testet öltöttek az Antarktiszon — a 12 ország között kötött hosszútávú Antarktisz-egyezmény öntötte jogi formába.

A délsarki vidékeknek szemünk előtt folyó meghódítása a Föld tudományos felfedezésének legerősebb lapja közé tartozik. A világ minden táján nagy érdeklődéssel követik az Antarktiszon folyó békés tudományos versengést. Ez a versengés hűen tükrözte az egyes országok gazdasági potenciálját és technikai lehetőségeit, a különböző nemzeti kutatók erkölcsi tulajdonságait. A győzelmeket nehéz munka és nagy megpróbáltatások árán vívták ki. Az első, legnehezebb és döntő szakasz már véget ért. De az Antarktisz feltárását tovább kell folytatni.

hezen kontinens felkutatására. A szovjet küldött emlékeztetett arra, hogy az antarktiszi szerződés értelmében a világ e térségében tilosak a katonai jellegű intézkedések, valamint bármely típusú fegyverrel folytatott kísérletek. Az Antarktisz — mondotta I. F. Kurdjukov — csakis békés célokra kell felhasználni.

A szovjet küldöttség vezetője beszélt a szovjet tudósoknak a hatodik világűr felfedezéséhez és felkutatásához való hozzájárulásáról. A szovjet Antarktiszkutatók lehetővé tették, hogy jobban megértjük a földgolyón észlelhető számos természeti jelenség lényegét. A szovjet sarkkutatók — mondotta a szovjet küldöttség vezetője — a többi ország tudósaival szoros tudományos együttműködésben fejtették ki tevékenységüket. A szovjet kormány — jelentette ki befejezőleg I. F. Kurdjukov — úgy véli, hogy az Antarktiszi sikeres meghódításának alapja és biztosítéka az Antarktiszra vonatkozó washingtoni szerződés előírásainak pontos betartása az összes országok részéről.

Az algériai nemzeti felszabadító hadsereg főhadiszállásának közleménye

PARIZS. (Agerpres).

Az algériai nemzeti felszabadító hadsereg főhadiszállása közleményben jelentette be, hogy június második felében heves harcok zajlottak le a felszabadító hadsereg alakulatai és a francia csapatok között. Megtámadtak 28 francia hadállást és nyolc rajtaütést hajtottak végre. Az algériai alakulatok megsemmisítették több támaszpontot és sok helyen megszállták az ellenség közlekedési vonalait. Különösen heves harcok voltak Algír, Constantine és Bida környékén. E harcok során nagy mennyiségű lőszert és katonai felszerelést zsákmányoltak. Jelentős számú francia katonát állították az algériai nemzeti felszabadító hadsereg oldalára.

Ugyanakkor Mesmer francia hadügyminiszter a parlamentben egy interpellációra válaszul

szólva bejelentette, hogy 1954 november elseje és 1960 október elseje között 15.200 francia katonát és tisztet vesztett életét az algériai hadműveletekben. Ezenfelül 23.000-en megsebesültek.

Július 11-én a franciaországi Általános Munkaszövetség és az Algériai Munkások Általános Szövetsége közös nyilatkozatot adott ki, amelyben a két szervezet elkötelezte magát a francia-algériai béke- és barátság érdekében. A két szövetségi szervezet a leghatározottabban kifogásolja az eviani tárgyalások megakadályozását a francia kormány részéről, hangsúlyozva, hogy ez „a francia és az algériai népre egyaránt károsabb következményekkel járó háború folytatásához vezet”.